

ע"פ 54066/10/15 - ש' ב' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 54066-10-15 ב' נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופטת אסתר הלמן, אב"ד
כבוד השופטת יפעת שטרית
כבוד השופט סאאב דבור
המערער ש' ב'
נגד
המשיבה מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט השלום בטבריה, (כב' השופט נ. מישורי), מיום 16/09/15 בתיק פלילי
56146-06-14

פסק דין השופטת אסתר הלמן, אב"ד

1. המערער הורשע, על פי הודאתו, בתקיפה סתם, עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), ונדון ל-4 חודשי מאסר על תנאי, חויב לחתום על התחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע מלבצע עבירה, והוטל עליו צו מבחן למשך 12 חודשים.

2. בקשתו של המערער לבטל את הרשעתו, נדחתה. בית המשפט קמא בחן את ההלכות בסוגיה אימתי יש להימנע מהרשעה, והגיע למסקנה, כי לא מתקיימים בעניינו של המערער החריגים המצדיקים שלא להרשיעו.

3. במסגרת הערעור מבקש המערער לבטל את הרשעתו ולהסתפק בצו מבחן ללא הרשעה.

הטיעון העיקרי בערעור הוא, כי המבקש להימנע מלהרשיעו אינו צריך עוד להראות שעלולה להיגרם לו פגיעה קונקרטית, כתוצאה מן ההרשעה, אלא די בהיותו אדם צעיר, אשר כל הרשעה תחסום את דרכו ואת אפשרויות העסקתו וכן תפגע בדימויו העצמי.

ב"כ המערער טוען עוד, כי שירות המבחן המליץ, במסגרת התסקיר, על גישה שיקומית, ופירט את ההליך הטיפולי, בו נטל המערער חלק, למרות זאת לא המליץ על אי הרשעה, בשל כך שלא סבר שיגרם נזק קונקרטי, למרות שעצם ההרשעה תפגע בשיקומו של המערער.

לטענתו, גם סוג העבירה מאפשר הימנעות מהרשעה, שכן כתב האישום תוקן מעבירה של תקיפת בת זוג, לעבירה של תקיפה סתם.

בטיעוניו, חזר ב"כ המערער והפנה לפסיקה ולטיעונים שהעלה בע"פ 10722-08-15 **אלול נ. מדינת ישראל**.

4. המשיבה התנגדה לקבלת הערעור. לעמדתה, עניינו של המערער אינו עומד בתנאים הנדרשים לפי הפסיקה, לחריגה מן הכלל המחייב הרשעה. סוג העבירה בנסיבותיה, עבירת אלימות חמורה כנגד מי שהייתה חברתו של המערער, וגם העדרו של נזק קונקרטי, הצדיקו את ההחלטה להרשיעו.

המשיבה מפנה לרע"פ 1/15 **כצמן נ. מדינת ישראל** (19/01/15), שם הורשע רופא באיומים על בת זוגו, וערעורו על ההחלטה להרשיעו נדחה, בנימוק שהחומרה הגלומה במעשהו איננה מצדדת בהימנעות מהרשעה וכך גם הפגיעה האפשרית בתוקף רישיונו לעסוק ברפואה.

עוד הפנתה המשיבה לרע"פ 1931/15 **מיססקו נ. מדינת ישראל** (26/03/15), שם הורשע כבאי בעבירה של חבלה במזיד ברכב.

טענתו, כי ההרשעה עלולה להסב לו נזק, המצדיק הימנעות מהרשעה, נדחתה. נפסק כי גם אם ההרשעה לא תאפשר לו להמשיך בעבודתו בנציבות כבאות והצלה, הרי הכשרתו המקצועית תאפשר לו להשתלב במקום עבודה אחר, ולכן אין המדובר בפגיעה חמורה.

דין והכרעה

5. על פי כתב האישום המתוקן, בו הודה המערער, ביום 27/06/14 על רקע ויכוח בינו ובין מי שהייתה חברתו דאז, ולאחר שיממה קודם לכן הודיעה לו המתלוננת על רצונה להיפרד ממנו ולהקים זוגיות חדשה, תקף המערער את המתלוננת, משך אותה מגבה והצמיד אותה למקררים בחנות הסופרמרקט בה שהו באותה עת, כשהוא אוחז בצווארה בתנועת חניקה.

6. סעיף האישום תוקן במסגרת ההסדר לסעיף 379 לחוק העונשין, שעניינו עבירה של תקיפה סתם, אולם עובדות כתב האישום המתוקן, הותירו את הנסיבות, שלפיהן, קורבן העבירה הייתה חברתו לחיים של המערער, והרקע לביצועה היה רצונה של המתלוננת להיפרד מן המערער.

7. שירות המבחן, אשר נדרש, בין היתר, לבחון האם יש מקום להימנע מהרשעה, לא המליץ לעשות כן.

על פי המפורט בתסקיר, המערער שולב במסגרת טיפולית בקבוצה לגברים אלימים, התמיד בטיפול והפיק ממנו לקחים ולכן הומלץ כי יוטל עליו צו מבחן, שיאפשר לו להמשיך בטיפול. יחד עם זאת, שירות המבחן לא התרשם

כי ההרשעה תגרום לו נזק קונקרטי, לאחר שציין, כי לאורך שנים התאפיין תפקודו בחוסר יציבות ואי התמדה במסגרות תעסוקתיות. לאור האמור, לא התרשם שירות המבחן מן הטענה, כי ההרשעה תמנע ממנו להציע את מועמדותו למכרזים, כפי שטען.

8. כאמור, אין המערער כופר בכך שהוא לא יכול להצביע על נזק קונקרטי, אך לטענתו, כפי שטען בבית המשפט קמא "אבד הכלח" על דרישה זו. ב"כ המערער סומך יתדותיו על מספר פסקי דין שניתנו בבתי משפט השלום (כדוגמת ת.פ. 16348-06-14 **מדינת ישראל נ. פלוני**, (27.5.15), ת.פ. 31134-11-13 **מדינת ישראל נ. פטרוסיאן**, (16.6.15), ת.פ. 34695-03-14 **מדינת ישראל נ. ביטון** (25.2.15)) ועל פסק הדין שניתן בערכאת הערעור בבית המשפט המחוזי בבאר שבע בע"פ 1061-09-11 **גבאי נ. מדינת ישראל** (11.7.12), (בו נקבע מפורשות, כי ההרשעה תביא לפיטורי המערער), כתומכים בטענתו.

9. לעמדתנו, אין כל מקום לקבל את הערעור.

טעמיו של בית המשפט קמא בדחיית הבקשה להימנע מהרשעה, הם נכונים ומבטאים יישום נכון של ההלכות הנוהגות, ולא נפלה בהם כל טעות.

10. על פי ההלכה, האינטרס הציבורי מחייב כי מי שנמצא אשם בדין יורשע בעבירות שיוחסו לו.

זהו הכלל והסמכות הנתונה לבית המשפט להימנע מהרשעה יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. "שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה מפרה את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון בפני החוק" (ע"פ 2796/03 **ביבס נ' מדינת ישראל** (5.7.04)).

11. השיקולים שבאינטרס הציבורי שמים דגש על חומרת העבירה ונסיבותיה ועל האפקט הציבורי של ההרשעה. "הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ומי שטוען את ההיפך שומה עליו לשכנע את בית המשפט ששיקולי השיקום גוברים במקרה האינדיבידואלי על השיקולים שבאינטרס הציבורי" (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, (21.8.97), פ"ד נב(3), 337).

12. כידוע, בעקבות הלכת כתב "הימנעות מהרשעה אפשרית איפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

13. בית המשפט נדרש לאזן בין השיקולים הכרוכים בשמירה על האינטרס הציבורי, משמע, מיצוי ההליך הפלילי בכדי להשיג הרתעה, אכיפה ושוויוניות, אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם, בכללן,

טיב העבירה, חומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מהרשעה.

14. ראשית, העבירה שביצע המערער, בנסיבותיה, איננה מאפשרת הימנעות מהרשעה. מדובר באלימות שהופנתה כלפי בת זוג, על רקע רצונה להיפרד מן המערער, ובוצעה במקום ציבורי, בתחום מרכז קניות.

בתי המשפט מצווים בעבירות מסוג זה, לשלוח מסר מרתיע, נוכח הפגיעה הקשה בכבודן, שלומן וביטחונן של נשים, המוצאות עצמן קורבן למעשים דומים, מצד בני זוג המתקשים לקבל את רצונן.

15. שנית, לא הוכחה פגיעה קונקרטית חמורה ובלתי מידתית בעתידו של המערער, כנדרש.

בהקשר זה, אין לנו אלא להפנות לפסק דינו בעניינו של אלול, שאוזכר לעיל.

גם אם היינו מקבלים את עמדת המערער, כי סוג העבירה בנסיבותיה, מאפשר בנסיבות מסוימות, להימנע מהרשעה, הרי לא מתקיים לגביו התנאי המחייב הוכחה כי ההרשעה תסב נזק בלתי מידתי, קונקרטי וממשי לסיכוי שיקומו של המערער. (ראה רע"פ 8453/15 פלוני. **מדינת ישראל** (3.1.2016), רע"פ 8663/15 לוזנאנו. **מדינת ישראל** (22.12.15)).

16. הטענה כי די, בפרט בעניינם של צעירים, שטרם השתלבו במעגל העבודה, להצביע על פגיעה אפשרית בעתידם ובאפשרויות התעסוקה שלהם נדחתה על ידי בית המשפט העליון. נפסק כי לא די להצביע על "פגיעה תיאורטית" (רע"פ 5860/15 פלונית. **מדינת ישראל** (7.9.2015)).

17. במקרה דומה קבע בית המשפט העליון:

"המבקש טוען, כאמור, כי לנוכח היותו "בגיר-צעיר", אין ביכולתו לספק תמונה מדויקת בדבר הפגיעה העתידית שעשויה להיגרם לו, באם תיוותר הרשעתו בדיון על כנה, ועל השלכות פגיעה זו על סיכויי השיקום שלו. לכן, סבור המבקש כי יש להגמיש את דרישת הנזק הקונקרטי שעתיד להיגרם לו מהרשעתו. אין בידי לקבל טענתו זו של המבקש. ראשית לכל, אזכיר את שקבעתי ברע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.4.2014): "גם בנוגע להימנעות מהרשעתו של קטין, יש להראות כי ההרשעה תוביל לפגיעה מהותית וקונקרטית בעתידו או בשיקומו [...] על אחת כמה וכמה, שדרישה זו עומדת בתוקפה כאשר מדובר בבגיר, או ב'בגיר צעיר'" (רע"פ 3989/15 גוזלאן. **מדינת ישראל** (9.8.15)).

18. לא נוכל לקבל את הטענה כי אבד הכלח על הדרישה להצביע על פגיעה קונקרטית ומוחשית. פסיקתו של בית המשפט העליון הינה עקבית וברורה, ולפיה, הואיל ומדובר בחרג לכלל המחייב הרשעה, על המבקש להימנע מהרשעה להראות, כי ההרשעה תגרום לו נזק **קונקרטי, חמור ובלתי מידתי**,

להבדיל מהפגיעה הנגרמת באופן טבעי מעצם ההרשעה, לעתידו של כל אדם שזוהי הרשעתו הראשונה.

הנטל מוטל על המבקש שלא להרשיעו להצביע על פגיעה כזו- והמערער לא עמד בנטל זה.

19. בנסיבות אלה, דין הערעור להידחות.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים, בהקדם.

ניתן היום, ט' אדר א' תשע"ו, 18 פברואר 2016, בהעדר הצדדים.

ס' דבור, שופט

י' שיטריט, שופטת

א' הלמן, שופטת,
[אב"ד]